

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 123/1997 vp laiksi tieliikennelain muuttamisesta. Eduskunta, jolle liikennevaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 12/1997 vp, on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/1981) 64 §:n 2 momentti, 70 §:n 1 momentti, 71 §:n 1 momentti, 72 §:n 2 ja 3 momentti, 73 §:n 1 momentti, 75 §:n 2 momentin 2 kohta, 76 §:n 2 ja 3 kohta, 77 §:n 3 ja 4 momentti ja 106 a §, sellaisina kuin ne ovat, 64 §:n 2 momentti, 71 §:n 1 momentti ja 72 §:n 2 momentti laissa 754/1995, 70 §:n 1 momentti laissa 429/1996, 72 §:n 3 momentti, 73 §:n 1 momentti, 75 §:n 2 momentin 2 kohta, 76 §:n 2 ja 3 kohta ja 77 §:n 3 ja 4 momentti laissa 676/1990 sekä 106 a § laissa 270/1989, ja

lisätään 72 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 676/1990 ja 754/1995, uusi 5 ja 6 momentti ja 76 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 676/1990, uusi 4 kohta seuraavasti:

64 §

Ajo-oikeus

Ajo-oikeus alkaa, kun ajokortti luovutetaan tai, jos ajo-oikeuden saamisen edellytyksenä on kuljettajantutkinnon suorittaminen eikä vastaavaa ajokorttia ole luovutettu, kun todistus tutkinnon suorittamisesta hyväksytysti luovutetaan. Mitä tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä tai määräyksissä säädetään ajokortista ajo-oikeuden osoittavana asiakirjana, sen mukana pitämisestä, luovuttamisesta sekä viranomaisen haltuun ottamisesta ja viranomaiselle luovuttamisesta ajokieltoon määrättäessä ja ajokorttia luovutettaessa, koskee myös tutkintotodistusta. Todistuksen voimassaolosta säädetään tarkemmin asetuksella. Ajo-oikeutta ei ole sillä,

joka on määrätty ajokieltoon tai väliaikaiseen ajokieltoon. Ajo-oikeus alkaa uudelleen, kun ajokiellon tai väliaikaisen ajokiellon päättymisen jälkeen ajokortti palautetaan haltijalleen tai hänelle luovutetaan uusi ajokortti. Jos ajokorttia ei ole saatu poliisin haltuun, ajo-oikeus alkaa uudelleen, kun asianomaiselle luovutetaan uusi ajokortti.

70 §

Ajokorttilupa

Poliisi myöntää luvan ajokortin saamiseen (*ajokorttilupa*) hakijalle, joka täyttää asetuksella säädetyt terveysvaatimukset ja jota ei alkoholin tai muun huumaavan aineen jatkuvan väärinkäytön vuoksi ole katsottava kuljettajana liikenteelle vaaralliseksi. Ajokortti-

lupaa linja-auton tai raskaan ajoneuvoyhdistelmän kuljettamiseen oikeuttavan ajokortin saamiseksi ei myönnetä, jos hakijan ikä 72 §:n 3 momentin mukaan on esteenä ajo-oikeuden saamiselle.

71 §

Ajokortin luovuttaminen

Ajokortti luovutetaan sille, joka on saanut ajokorttiluvan, täyttää asetuksella säädetyn ikävaatimuksen ja on suorittanut hyväksyttyvästi kuljettajantutkinnon tai, milloin kysymyksessä on kahdeksi vuodeksi saadun auton ajo-oikeuden jatkaminen, on saanut säädetyn jatko-opetuksen. Kahdeksi vuodeksi saatua auton ajo-oikeutta jatkettaessa ajokortti luovutetaan aikaisintaan kuusi kuukautta ennen voimassaoloajan päättymistä. Tätä määräaikaa ei kuitenkaan sovelleta, jos kysymyksessä on muusta kuin 72 §:n 2 momentissa tarkoitettuista syistä uudelleen kahdeksi vuodeksi saadun ajo-oikeuden jatkaminen. Ajokorttia ei luovuteta, jos ajokorttilupa on peruutettu tai jos ajokorttiluvan myöntämisen jälkeen on ilmennyt este sen myöntämiselle tai peruste ajokieltoon määräämiselle.

72 §

Ajo-oikeuden voimassaolo

Auton ajo-oikeus saadaan kuitenkin ensin vain kahdeksi vuodeksi, jos sen saajalla ei aikaisemmin ole ollut vähintään kuuden kuukauden ajan Suomessa saatua muuta kuin tässä momentissa tarkoitettua tai tässä momentissa tarkoitettua ajo-oikeuden voimassa ollessa alkanutta auton ajo-oikeutta taikka vastaavan ajan ulkomailla annettua ajokorttia, joka on oikeuttanut hänet kuljettamaan autoa Suomessa. Muu auton ajo-oikeus saadaan kahden vuoden ajo-oikeudesta jäljellä olevaksi ajaksi, jollei 3 momentin linja-auton ja raskaan ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeuden päättymistä koskevasta säännöksestä muuta johdu. Jos ajo-oikeuden haltija on kahden vuoden ajo-oikeuden aikana määrätty tai hänet olisi voitu määrätä ajokieltoon, myös seuraava auton ajo-oikeus saadaan

vain kahdeksi vuodeksi, jollei erityistä syytä muuhun ole.

Milloin ajokorttilupa myönnetään 65 vuotta täyttäneelle henkilölle, sen nojalla saatava ajo-oikeus on 1 momentista poiketen voimassa määräajan, enintään viisi vuotta. Jos luvan saajalla on ennestään ajo-oikeus, uusi ajo-oikeus saadaan siitä jäljellä olevaksi ajaksi, kuitenkin enintään viideksi vuodeksi. Linja-auton ja raskaan ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeus päättyy kuitenkin aina ajo-oikeuden haltijan täytyessä 70 vuotta.

Jos ajo-oikeuden voimassaolon jatkamiseksi haetaan ajokorttilupaa tai, jollei uutta ajokorttilupaa vaadita, esitetään säädetty selvitukset ennen ajo-oikeuden päättymistä, ajo-oikeus jatkuu Suomessa, jollei estettä siihen ole, 64 §:n 2 momentista poiketen siihen saakka, kun uutta ajo-oikeutta vastaava ajokortti luovutetaan, kuitenkin enintään asetuksella säädettävän ajan edellisen ajo-oikeuden voimassaolon päättymisestä. Jos ajo-oikeuden voimassaolo jatkuu uudelleen tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettulla ajo-oikeudella, jonka saamisen edellytyksenä on kuljettajantutkinnon suorittaminen uudelleen, ajo-oikeus jatkuu kuitenkin siten kuin 64 §:n 2 momentissa ajo-oikeuden alkamisesta säädetään.

Ajokortin voimassaolosta säädetään tarkemmin asetuksella. Asianomainen ministeriö voi antaa tarkempia säännöksiä ajokorttiin tehtävistä merkinnöistä.

73 §

Terveystilan valvonta

Suomessa vakinaisesti asuvan ajo-oikeuden haltijan on toimitettava asuinpaikkansa poliisille lääkärin tai optikon antama todistus näkökyvystään kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hän on täyttänyt 45 vuotta. Kuorma-auton tai linja-auton ajo-oikeuden haltijan tai henkilöauton ammattiajoluovan haltijan on toimitettava lääkärintodistus asuinpaikkansa poliisille kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hän täyttää 50, 55, 60 tai 65 vuotta, ja muun ajo-oikeuden haltijan kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hän täyttää 60 vuotta. Tässä momentissa tarkoitettua velvollisuutta ei kuitenkaan ole silloin, kun mainitun määräajan alkaessa on kulunut vähemmän kuin viisi vuotta ajo-oikeuden saa-

misesta tai ammattiajoluvan myöntämisestä, jonka yhteydessä on esitetty lääkärintodistus, tai lääkärintodistuksen esittämisestä muun vastaavan syyn johdosta.

75 §

Perusteet ajokieltoon määräämiselle

Ajo-oikeuden haltija on, jollei 78 §:n 2 ja 4 momentista taikka 80 §:stä muuta johdu, määrättävä ajokieltoon:

2) jos hän ei poliisin asettamassa määräjässä ole toimittanut vaadittua lääkärintodistusta tai optikon antamaa todistusta taikka suorittanut hyväksytysti uutta kuljettajantutkintoa, ajokoetta tai ajonäytettä;

76 §

Perusteet väliaikaiseen ajokieltoon määräämiselle

Poliisimies voi määrätä ajo-oikeuden haltijan väliaikaiseen ajokieltoon ja ottaa ajokortin haltuunsa:

2) jos on syytä epäillä hänen syyllistyneen korkeään liikenteen vaarantamiseen tai huumantuneena ajamiseen;

3) jos on todennäköistä, että edellytykset ajokiellon määräämiselle 75 §:n 2 momentin 3—6 kohdan tai 3 momentin nojalla ovat olemassa; tai

4) jos on ilmeistä, että ajo-oikeuden haltijan ajokyky on sairauden, vian tai muun sellaisen syyn vuoksi siinä määrin heikentynyt, että siitä aiheutuu ajon jatkuessa olennaista vaaraa muulle liikenteelle eikä terveydentilan selvittämistä 73 §:n 2 momentin mukaisesti voida tästä syystä pitää yksinään riittävänä.

77 §

Väliaikaisen ajokiellon kesto

Edellä 76 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa väliaikaiseen ajokieltoon määränneen poliisimiehen on viipymättä ilmoitettava toimenpiteestä ajokiellosta päättävälle poliisille. Tämän on viipymättä 3 kohdassa tarkoitettu tapauksessa päätettävä ajokiellosta tai 4 kohdassa tarkoitettu tapauksessa väliaikaisen ajokiellon pitämisestä voimassa.

Jos 76 §:n 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu teosta ei nosteta syytettä tai syyte hylätään tai jos teosta määrätään ajokielto ehdollisena, poliisin on viipymättä palautettava ajokortti. Poliisin on viipymättä palautettava ajokortti ja ilmoitettava ajo-oikeuden jatkamisesta ajo-oikeuden haltijalle myös, jos 76 §:n 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ajokieltoa ei määrätä tai jos 76 §:n 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa väliaikaista ajokieltoa ei pidetä voimassa.

106 a §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta poliisin ja lääninhallituksen antamaan päätökseen on voimassa, mitä hallintolainkäyttölaisissa (586/1996) säädetään, jollei toisin erikseen säädetä. Poliisin ja lääninhallituksen antama päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1998.

Tätä lakia sovelletaan sen voimaantulon jälkeen suoritetuista kuljettajantutkinnoista annettuihin todistuksiin. Tätä lakia sovelletaan ajo-oikeuden jatkamiseen, jos 72 §:n 5 momentissa tarkoitettu hakemus tehdään tai muu selvitys esitetään tämän lain voimaantulon jälkeen. Tämän lain 73 §:n 1 momenttia sovelletaan ajo-oikeuden haltijaan, joka täyttää mainitussa momentissa säädetyn iän tämän lain voimaantulon jälkeen.

Tämän lain voimaan tullessa liikenneministeriössä tai lääninhallituksessa vireillä olevat valitukset, jotka tämän lain voimaantulon jälkeen kuuluvat korkeimman hallinto-

oikeuden tai lääninoikeuden toimivaltaan, siirretään käsiteltäviksi korkeimmassa hallinto-oikeudessa tai asianomaisessa lääninoikeudessa.

Helsingissä 2 päivänä joulukuuta 1997
